

Asia: VN/2287/2020

Lausuntopyyntö työryhmän ehdotuksesta arkkitehtuuripoliittiseksi ohjelmaksi

Työryhmän ehdotus Kohti kestävästä arkkitehtuurista

Yleisiä kommentteja työryhmän ehdotuksesta

-

Luku I Ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuus

Hengitysliitto puoltaa laajaa yhteistyötä koko suunnitteluprosessissa. Kaikkien rakentamisen osapuolien yhteistyö helpottuu käyttämällä digitaalisia alustoja tiedon välittämisessä, suunnittelijoiden yhteistyössä sekä kaikkien osapuolten työmaakokouksissa. Tällöin kaikilla osapuolilla on aina ajantasainen tieto käytettävissä.

Kun purku- ja kierrätysmateriaaleja käytetään rakennuksissa, on niiden toimivuus, turvallisuus sekä niiden aiheuttamat päästöt ja mahdolliset terveysvaikutukset rakennukseen käyttäjille selvitettävä huolellisesti jo suunnitteluvaiheessa ja ennen materiaalien käyttöönottoa. Käytettävien materiaalien tulee olla mahdollisimman vähäpäästöisiä sisäilman laadun näkökulmasta. Tilojen käyttötapojen muutoksia suunniteltaessa tulee tarkoin selvittää muutosten vaikutus rakennusten vanhoihin rakenteisiin ja niiden toimivuuteen. Uusia julkisia rakennuksia suunniteltaessa tulee varautua käyttötarkoituksen muuttumiseen väestön liikkua kaupungin sisällä ja ikärakenteen muuttuessa esim. koulurakennus suunnitellaan sellaiseksi, että se on helposti muunneltavissa vanhusten asumispalveluyksiköksi.

Luku II Yhdenvertaisuus ja osallisuus

Hengitysliitto kiittää arkkitehtuuripoliittisen ohjelmassa luonnon monimuotoisuuden, luontoyhteyden ja luonnon hyvinvointivaikutusten nostamista visioon 2035. Suomi kaupungistuu ja luonto karkaa yhä kauemmaksi. Erityisesti ikääntyvien ja pitkäaikaissairaiden sekä vammaisten mahdollisuudet päästä luontoon heikkenevät kaupunkikoon kasvaessa. Luonto on vielä lähellä ja hyvä tilanne tulee säilyttää.

Hengitysliitto puoltaa toimenpiteitä ja pitää tärkeänä esteettömyyttä ja saavutettavuutta rakennetun ympäristön lähtökohtana.

Ihmisen hyvinvoinnille on tärkeää, että olemassa olevaa rakennuskantaa ylläpidetään, huolletaan ja korjataan oikea-aikaisesti sekä kehitetään ja lisärakennetaan joustavasti asukkaiden tarpeita vastaavaksi.

Terveyden ja hyvinvoinnin kannalta on tärkeää ottaa suunnittelussa huomioon sisäilman ja käyttöveden laatu, lämpö-, ääni- ja valaistusolosuhteet, viherympäristön läheisyys, kulttuuriperintö, julkinen taide sekä liikkumista ja sosiaalista kanssakäymistä tukeva ympäristö.

Valtioneuvoston Vilmat -ohjelman (2014) selvityksen mukaan tiedetään, että lähimetsään on matkaa keskimäärin 700 metriä ja puolet suomalaisista asuu alle 200 metrin päässä metsästä. Toisaalta tiedetään myös, että rakennettuun puistoon on matkaa 1,5 kilometriä.

Hengityслиitto muistuttaa, että luonnon monimuotoisuus rakentaa vastustuskykyä läpi elämänkulun. Metsä on monimuotoisempi kuin rakennettu puisto. Metsän säilyttäminen osana kaupunkirakentamista lisää myös pitkäaikaissairaiden ja vammaisten vastustuskykyä. Säännöllinen altistuminen luonnon monimuotoisuudelle vähentää terveydenhuollon kuluja ja lisää hengitysterveyttä.

Monipuoliset liikkumismahdollisuudet luonnossa tukevat niin ikään sekä fyysistä että mielen hyvinvointia ja terveyttä. Valtaosa suomalaisista liikkuu 2-3 kertaa viikossa ja usein ulkona. Euroopan unionin liikuntabarometrissa 2018 todetaan, että 67% suomalaisista liikkuu ulkona ja olemme eniten ulkoilua harrastava kansa unionissa. Tätä tilannetta on tarpeen ylläpitää rakennetussa ympäristössä ja erityisesti kaupunkirakentamisessa. Apoli2020-ehdotuksen tavoitteet tukevat kansanterveyttä.

Luku III Talous ja kansainvälisyys

-

Luku IV Merkitys ja identiteetti

-

Luku V Koulutus ja tutkimus

Hengityслиitto puoltaa ehdotettuja toimenpiteitä.

Kujala Timo
Hengityслиitto ry